

PRIVATE VEILIGHEID

De impact van de nieuwe wetgeving op werknemers van bewakingsondernemingen of interne bewakingsdiensten

- ✓ Nieuwe regelgeving van toepassing vanaf 10 november 2017
- ✓ Hoe word ik bewakingsagent?
- ✓ Verplichtingen en bevoegdheden van bewakingsagenten
- ✓ Wat zijn de belangrijkste activiteiten?

COLOFON

Fonds voor Bestaanszekerheid van de Bewaking

Jean-Baptiste Janssensstraat 43,
1080 Brussel
T. + 32 2 528.89.90
info@fseg-fbzb.be
www.fseg-fbzb.be

Verantwoordelijke uitgever Serge Symens

Fonds voor Bestaanszekerheid
Bewaking

Opmaak en ontwerp Manythink

Editie
mei 2018

De illustraties zijn niet noodzakelijk
een weergave van
de reglementaire verplichtingen

Deze brochure kwam tot stand
op initiatief van de werkgevers-
en werknemersorganisaties van
de sector verenigd in het Fonds
voor Bestaanszekerheid van de
Bewaking, samen met de FOD
Binnenlandse Zaken (AD Veiligheid
en Preventie, Private Veiligheid) en
enkele opleidingsverstrekkers.

Het redactiecomité bestond uit:
Bert Hoffer (FOD Binnenlandse
Zaken, AD Veiligheid en Preventie,
Private Veiligheid),
Serge Symens (FBZB),
Jan Cappelle (BVBO),
Philippe Yerna
(ACV Voeding en Diensten),
Koenraad Maertens (AC-ABVV),
Jan Moens (ACLVB),
Filip Smeets (Securitas Academy),
Joanne van Popering
(G4S Training & Consultancy
services)

INLEIDING

Op 31 oktober 2017 werd de nieuwe wet, die de private veiligheid in België regelt, gepubliceerd. Aan de basis van deze nieuwe wet ligt onder andere het verlangen om de private bewakingssector tot een volwaardige speler in een integraal veiligheidsbeleid van de overheid te maken.

Deze nieuwe wet komt in de plaats van de vorige wet die reeds van 1990 dateerde. Ze bevat dan ook een aantal nieuwigheden waarbij vooral een aantal vernieuwde activiteitsdomeinen en enkele nieuwe bevoegdheden in het oog springen.

Deze beknopte brochure is in de eerste plaats bedoeld voor alle werknemers die in een bewakingsonderneming (of interne bewakingsdienst) werken. Ze kwam tot stand op gezamenlijk initiatief van de overheid, de verschillende representatieve werknemersorganisaties en de werkgeversfederatie.

Met deze beknopte brochure willen we op een toegankelijke en duidelijke maar ook op een eenvoudige en juiste wijze de hoofdlijnen van de wet weergeven en zo breed mogelijk informeren.

Veel plezier met het doornemen van deze brochure.

Serge Symens
Fonds voor Bestaanszekerheid Bewaking

WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE BEWAKINGS- ACTIVITEITEN VOOR ONDERNEMINGEN?

Statische bewaking:

bewakingsactiviteit bestaande uit toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen met uitzondering van mobiele bewaking.

Bediening van technische middelen

voor het verzekeren van de veiligheid (bv. drones/mobiele camera's/...) onder toezicht van de opdrachtgever (politie) met het oog op het verzekeren van de veiligheid aan derden.

Mobiele bewaking en interventie na alarm:

bewakingsactiviteit bestaande uit toezicht op en bescherming van roerende of onroerende goederen, waarbij de bewakingsagent zich, met uitsluiting van de verplaatsingen binnen een site en rond een site, op de openbare weg verplaatst van goed naar goed om er toezicht uit te oefenen.

Winkelbewaking tegen diefstal.

Beheer van een **alarmcentrale** (bv. meldkamer).

Het **doorzoeken** van roerende/onroerende goederen (sweepings – bv. controle van een gerechtsgebouw).

Waarde- en geldtransport en geldtelcentra.

Verrichten van vaststellingen in opdracht van de overheid bijvoorbeeld **parkeertoezicht** op betaalde parkings.

Bewaking uitgaansmilieu: deze omvat elke vorm van statische bewaking, controle en toezicht op het publiek in plaatsen behorend tot het uitgaansmilieu (cafés, bars, kansspelinrichtingen, dansgelegenheden, met uitzondering van festivals).

Evenementenbewaking:

bewaking op culturele of sportieve evenementen (bv. festivals).

Zelfs als ik geen van bovenstaande bewakingsactiviteiten verricht, val ik toch onder de wet wanneer ik toezicht en controle van personen uitoefen met het oog op het verzekeren van de bewaking op al dan niet publiek toegankelijke plaatsen. Deze **catch-all bepaling** dient om alle vormen van persoonscontroles die door private personen worden uitgevoerd te omkaderen.

HOE ZIJN BEWAKINGSACTIVITEITEN GEORGANISEERD?

Ik werk voor een
bewakingsonderneming
voor één
of meerdere klanten

Ik werk voor een
onderneming
die haar eigen
bewakingsdienst
organiseert

WELKE VERPLICHTINGEN GELDEN VOOR BEWAKINGSONDERNEMINGEN?

VERPLICHTE VERGUNNING

- Elke onderneming die bewakingsdiensten aan derden wil aanbieden (of een eigen interne bewakingsdienst wenst te organiseren) heeft een **vergunning** nodig.
- Een verplichte vergunning garandeert de **betrouwbaarheid en vakkennis**.
- De vergunning vermeldt de **specifiek vergunde bewakingsactiviteiten**.
- Je kan steeds een **kopie van de vergunning** opvragen bij de bewakingsonderneming.
- Alle brieven, facturen, aankondigingen, e-mails etc. die uitgaan van de bewakingsonderneming moeten **melding** maken **van de vergunning**.
- Je kan de **vergunning** te allen tijde **controleren** op www.vigilis.be

WELKE VERPLICHTINGEN GELDEN VOOR BEWAKINGSONDERNEMINGEN?

SPECIFIEKE VERPLICHTINGEN

- De bewakingsonderneming mag enkel bewakingsactiviteiten aanbieden waarvoor ze **vergund** is.
- Bijkomende diensten aanbieden is toegestaan wanneer het gaat om activiteiten die verband houden met preventie en veiligheid. Dit is het **specialiteitsbeginsel**.
- De onderneming die bewaking wenst, mag de bewakingsagent **nooit zelf rechtstreeks aansturen**. Orders verlopen steeds via de overste van de bewakingsagent.
- De bewakingsonderneming moet **correct verzekerd** zijn (o.a. voor burgerlijke aansprakelijkheid).
- Bewakingsopdrachten kunnen worden uitbesteed aan **onderaannemers** maar met ingebouwde garanties voor de opdrachtgever (vermelding in contract). Zowel de hoofdaannemer als de onderaannemer dient vergund te zijn.
- De bewakingsonderneming mag **geen gegevens van haar cliënteel aan derden overmaken**. Zo wordt voorkomen dat gevoelige informatie gaat circuleren.

WAT WORDT VAN MIJ ALS BEWAKINGSAGENT VERWACHT?

Bewakingsagenten komen als externen in contact met gevoelige veiligheidsinformatie van ondernemingen. Om die reden bouwt de wet een aantal garanties in.

IK BEN BETROUWBAAR

- Ik heb een blanco strafregister
- Ik ben loyaal, integer en ik respecteer de waarden van de samenleving
- Ik heb geen contacten met het crimineel milieu

IK BESCHIK OVER DE JUISTE ATTITUDE

- Ik beschik over een evenwichtige persoonlijkheid
- Ik respecteer mijn medeburgers
- Ik kan mezelf beheersen
- Ik kan agressief gedrag incasseren zonder zelf geweld te gebruiken

IK BEN COMPETENT

- Ik ben opgeleid om mijn taken op een juiste en efficiënte wijze te kunnen uitvoeren en mensen te helpen

HOE WORD IK BEWAKINGSAGENT?

SOLLICITEER BIJ EEN VERGUNDE BEWAKINGSONDERNEMING OF INTERNE BEWAKINGSDIENST.

Onderteken het **formulier 'instemming veiligheidsonderzoek'**. Dit formulier laat de werkgever toe aan de FOD Binnenlandse Zaken te vragen of er een veiligheidsrisico bestaat (pre-screening). Het formulier laat de FOD Binnenlandse Zaken toe om een veiligheidsonderzoek over jou te voeren.

Geef aan jouw toekomstige werkgever een recente **pasfoto** en een '**uittreksel strafregister**' (model art. 596-1). Dit mag niet ouder zijn dan zes maanden. Je moet dit document zelf ophalen bij de gemeente waar je woont.

Dan komen de **psycho-technische testen**. Je legt die af bij jouw werkgever of bij SELOR. Deze testen zijn computergestuurd en worden vervolledigd met een gesprek met een selectiedeskundige. Je krijgt hiervan een attest. Deze testen moet je éénmaal in jouw loopbaan afleggen. Bewaar het attest dus goed.

Je moet ook **opleidingen** volgen, noodzakelijk voor de functie die je wenst uit te oefenen. Ook hiervan krijg je een attest. Je zult later ook bijscholingen moeten volgen. Opleidingen gebeuren bij erkende opleidingsinstellingen of scholen in het kader van een 7de jaar.

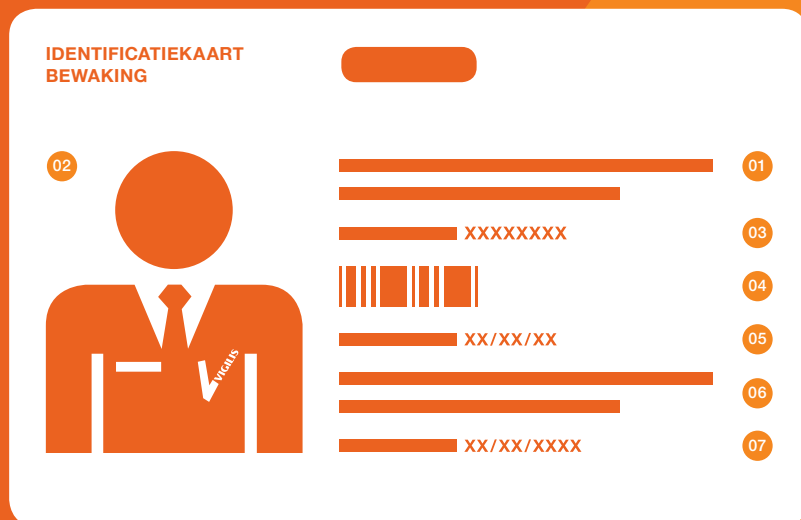

Nu is alles in orde om voor jou een **identificatiekaart te bekommen** bij Binnenlandse Zaken. Jouw werkgever vraagt die aan. Je hebt die kaart nodig om te kunnen bewaken. Je moet deze kaart altijd zichtbaar dragen.

VERGUNDE BEWAKINGSAGENTEN MOETEN HUN IDENTIFICATIEKAART DUIDELIJK ZICHTBAAR DRAGEN!

01 Onderneming: de naam van de onderneming waarvoor de houder bewakingsactiviteiten uitvoert. Deze onderneming heeft de kaart voor de houder aangevraagd en is eigenaar van de kaart.

02 Een foto van de houder.

03 Volgnummer: uniek, achtcijferig nummer van het document.

04 Functie: de functie van de houder wordt aangegeven door middel van een code.

05 Geldig tot: de geldigheidsduur van de kaart is 5 jaar. Uitzondering hierop is de tijdelijke identificatiekaart (zie verder) die een maximumduur heeft van 6 maanden.

06 Naam: naam en voornaam van de houder.

07 Geboortedatum: geboortedatum van de houder.

VERPLICHTINGEN VAN DE BEWAKINGSAGENT

UNIFORM: VERPLICHT ●

Je bent verplicht om bij de uitoefening van je bewakingsactiviteiten een uniform te dragen. Hierop bestaan vier uitzonderingen: je werkt als bodyguard, als winkelinspecteur, operator bij een alarmcentrale of als bewakingsagent bij een geldtelcentrum.

Dit uniform mag zeker geen aanleiding geven tot verwarring met uniformen van agenten van de openbare macht (bv. politiediensten) en moet steeds voorzien zijn van een Vigilis-embleem.

IDENTIFICATIEKAART DRAGEN ▲

Tijdens de uitvoering van je activiteiten **draag** je je identificatiekaart steeds **duidelijk leesbaar**. Je dient de kaart ook steeds te **overhandigen** aan leden van de politiedienst of inspecteurs van de FOD Binnenlandse Zaken. Op verzoek van eender welke persoon (bv. bezoeker) dien je je kaart ook te **tonen**.

DISCRETIEPLICHT ●

Je mag geen informatie over je werkzaamheden aan derden vrijgeven:

- wanneer deze informatie niet noodzakelijk is voor de uitoefening van je functie
- wanneer de veiligheid van je collega's, de aanwezige personen of de plaatsen van uitvoering in het gedrang kunnen komen

Het is dus belangrijk om behoedzaam met klant- en job-gerelateerde informatie om te gaan (bv. sociale media, meedelen aan kennissen,...)

● NIEUW
▲ WIJZIGING

VERPLICHTINGEN VAN DE BEWAKINGSAGENT

NAAM EN NUMMER OP DOCUMENTEN ●

Op alle rapporten en documenten die je opstelt of invult, moet je je naam en nummer van identificatiekaart noteren.

OPDRACHTEN KOMEN ALLEEN VAN LEIDINGGEVENDEN

Je staat alleen onder het gezag van de leidinggevenden van je werkgever (bewakingsonderneming of interne bewakingsdienst). Niemand anders kan je instructies geven met betrekking tot de uitvoering van je functie.

MENSEN HELPEN ●

Zodra mensen in nood zijn tijdens je werkzaamheden, dien je hun bijstand te verlenen. Uiteraard steeds rekening houdend met je eigen veiligheid. Je hoeft je dus niet te verantwoorden om je post te verlaten zodra je iemand in nood kunt helpen.

BEVOEGDHEDEN VAN DE BEWAKINGSAGENT

Als bewakingsagent mag je enkel doen wat er toegelaten is in de wet.

Alles wat je doet moet steeds in het kader van veiligheid zijn. Bewakingsondernemingen mogen geen andere opdrachten uitvoeren dan de bewakingsactiviteiten waarvoor ze vergund zijn.

Je hebt als bewakingsagent drie soorten bevoegdheden:

- de **algemene of generieke bevoegdheden**: je kan deze in elke omstandigheid gebruiken
- de **situationele bevoegdheden**: enkel aan te wenden op bepaalde risicovolle plaatsen of tijdens bepaalde risicovolle periodes
- de **activiteitsgebonden bevoegdheden**: bijkomende bevoegdheden en procedures die van toepassing zijn op bepaalde specifieke activiteiten

DE ALGEMENE OF GENERIEKE BEVOEGDHEDEN: WAT MAG?

HETERDAAD

Als je iemand op heterdaad betrapt, mag je de persoon vatten (gedurende 2 uur) in afwachting van de komst van de politie.

CONTROLE

Je mag een veiligheidscontrole uitoefenen als je denkt dat de persoon die je hebt gevat een gevaarlijk voorwerp of een wapen bij zich heeft.

IDENTITEITSDOCUMENTEN

Je mag identiteitsdocumenten vragen, maar niet kopiëren, inhouden of bewaren, ook niet gedurende de tijd dat een bezoeker zich in de bewaakte site bevindt. Je mag dit doen aan de ingang van elke niet publiek toegankelijke plaats, en bij de toegang tot de speelzalen van kansspelinrichtingen.

TOEGANGSCONTROLE

Je mag een persoon controleren aan de toegang van de plaats waar je werkt, als je aan persoonscontrole doet, of als je bij een evenement of uitgaansgelegenheid werkt, om zeker te zijn dat er geen gevaarlijke voorwerpen of wapens zijn.

Bij deze toegangscontrole mag je:

- de bagage die de bezoekers bij zich dragen visueel controleren
- de kledij van bezoekers oppervlakkig betasten (alleen bij personen van hetzelfde geslacht)
- de voertuigen visueel controleren

Toegangscontroles mogen op systematische wijze worden uitgevoerd, maar de gecontroleerde persoon dient wel zijn akkoord te geven.

DE ALGEMENE OF GENERIEKE BEVOEGDHEDEN: WAT MAG?

TOEGANG ONTZEKKEN

Je mag personen de toegang onttrekken, wanneer:

- de persoon probeert binnen te komen zonder toestemming
- de persoon niet beschikt over het vereiste toegangsdocument
- de toegang van de persoon aanleiding zou kunnen geven tot het verstoren van het goede verloop van het evenement
- de persoon de veiligheid van andere aanwezigen of de veilige uitbating in het gedrang kan brengen

Je moet onmiddellijk de politie waarschuwen wanneer een persoon in het bezit blijkt te zijn van om het even welk wapen. Wanneer een persoon aan wie de toegang werd onttrokken, toch probeert binnen te geraken, moet je hem informeren dat hem de toegang zal worden verhinderd. Wanneer de betrokken persoon de toegangsweigering blijft negeren, kan je hem, zonder gebruik te maken van geweld of dwang, verhinderen om de plaats te betreden. Indien de persoon er toch in slaagt om binnen te geraken, mag je geen geweld gebruiken om hem te verwijderen. Je moet hiervoor de politie bellen. Je mag ook nooit aan iemand de toegang onttrekken op basis van discriminatie.

UITGANGSCONTROLE

Je mag een uitgangscntrole uitvoeren wanneer:

- de controle uitsluitend gericht is op het voorkomen of het vaststellen van diefstal in het bedrijf, de instelling of de werkplaats
- de controle wordt uitgevoerd aan de uitgang van de werkplaats
- de controle bestaat uit het nazicht van de vrijwillig voorgelegde goederen die betrokkene op zich of in zijn handbagage draagt of die zich in zijn voertuig bevinden
- de betrokkene in kennis gesteld werd dat uitgangscntroles kunnen worden uitgevoerd
- de controle wordt uitgevoerd in overeenstemming met de CAO 89 (finaliteits- en proportionaliteitsprincipe, omstandigheden en wijze waarop controle moet gebeuren)
- je op grond van de gedragingen, van materiële aanwijzingen of van de omstandigheden, denkt dat deze persoon goederen heeft gestolen
- de controle steekproefsgewijs gebeurt

DE ALGEMENE OF GENERIEKE BEVOEGDHEDEN: WAT MAG?

WAPENDRACHT

Je mag enkel een wapen dragen in onderstaande gevallen (en als je in orde bent met alle regels hieromtrent):

- als je alleen werkt als statische agent op een site
- als je mobiele bewaking of interventie na alarm doet op plaatsen waar niemand buiten jezelf geacht wordt aanwezig te zijn
- als je waarden vervoert
- als je bodyguard bent
- als je de bewaking doet van militaire basissen en bepaalde internationale instellingen of ambassades

DE ALGEMENE OF GENERIEKE BEVOEGDHEDEN: WAT MAG NIET?

RECHTEN

Als bewakingsagent kan je geen andere handelingen stellen dan deze die voortvloeien uit de rechten waarover iedere persoon beschikt, tenzij het specifiek staat in de wet.

GEWELD

Je mag geen geweld of dwang gebruiken.

CONFLICTEN

Je mag niet tussenkomen in een politiek of een arbeidsconflict.

GEGEVENS

Het is ook verboden om gegevens te bewaren met betrekking tot politieke strekkingen, geloof, ...

HANDBOEIEN

Het dragen en gebruiken van handboeien is altijd verboden.

BELONINGEN

Je mag geen fooien of andere beloningen krijgen of vragen.

DE SITUATIONELE BEVOEGDHEDEN

Je kan de situationele bevoegdheden gebruiken op deze sites: nucleaire centra, luchthavens, internationale stations, ISPS-havenfaciliteiten, SEVESO-inrichtingen en militaire domeinen.

De bijkomende bevoegdheden zijn:

- de mogelijkheid tot gewapende bewaking in militaire domeinen
- bij toegangscontrole van deze plaatsen kunnen bagage en voertuigen, met inbegrip van de bestuurderscabines van vrachtwagens, gecontroleerd worden op wapens of andere gevaarlijke voorwerpen
- bewaking kan door middel van mobiele camera's, bijvoorbeeld drones
- je kan een systematische fouille uitvoeren indien de gestolen goederen een gevaar kunnen uitmaken voor de openbare veiligheid
- je kan in nucleaire sites of in ISPS-havenfaciliteiten worden ingezet om via detectiemiddelen (mechanische detectie of honden) na te gaan of er zich onbevoegden in of aan de voertuigen verborgen houden

DE ACTIVITEITSGEBONDEN BEVOEGDHEDEN

Bij enkele specifieke bewakingsactiviteiten (mobiele bewaking en interventie na alarm, winkelinspectie, uitgaansmilieu, verrichten van vaststellingen, beveiligd vervoer, bediening van technische middelen) moeten specifieke procedures gevolgd worden.

Bijvoorbeeld bij het aanspreken van een van diefstal verdachte persoon moet de bewakingsagent hem het recht om de aanwezigheid van een getuige te eisen, meedelen.

ENKELE BIJZONDERE GEVALLEN

IK ONTDEK EEN WAPEN

Wanneer je bij de toegangs- of uitgangscntrole een wapen ontdekt, moet je onmiddellijk de politie verwittigen en vervolgens handelen volgens haar richtlijnen.

IK ZOEK NAAR PERSONEN

Het zoeken naar personen, verborgen in een voertuig kan enkel op nucleaire sites en in haven sites. Het gebeurt aan de hand van een detectiemiddel (CO₂-meter, hond) – enkel aan de buitenkant van het voertuig – niet in de laadruimte of bestuurderscabine. Bij positieve detectie verwittig ik onmiddellijk de politie en wacht haar komst af.

IK WERK OP DE OPENBARE WEG

In een zeer beperkt aantal gevallen kunnen bewakingsagenten toezicht houden op de openbare weg:

- bij het toezicht op evenementen
- in afgebakende industriezones
- tijdelijk en uitzonderlijk toezicht, bepaald door de gemeenteraad
- bekijken van beelden vanuit een bewaakte site
- bekijken van beelden voor de politie:
Bewakingsagenten kunnen worden aangesteld om in de politiedispatching beelden te bekijken vanop de openbare weg. Dit gebeurt steeds in aanwezigheid van de politie die, op basis van wat gezien is, beslist over het verdere gevolg.
- voor het bewaken van een veiligheidsperimeter bij noodsituaties:
Het is mogelijk dat naar aanleiding van noodsituaties zoals branden, overstroming, gaslekken, enz... een veiligheidsperimeter wordt ingesteld. Bewakingsagenten mogen die perimeter bewaken om te voorkomen dat onbevoegdheden zich in deze perimeter zouden begeven. Wie door mag en wie niet, verneem je van de politie. Als enkel hulpdiensten of politie in de perimeter mag, kunnen bewakingsagenten gevraagd worden toezicht te houden op de veiligheid in de zone zelf.
- pictogrammen bewaakte zone:
In tal van situaties (bij uitgangscntrole, uitoefening van situationele bevoegdheden, werken op openbare weg) moeten het begin en het einde van de bewaakte zone aangeduid zijn met een pictogram: een bord waarmee de burger kan zien dat hij een zone betreedt, bewaakt door bewakingsagenten.

CONTROLE EN SANCTIES

De FOD Binnenlandse zaken kan steeds ter plaatse komen controleren of de wet is nageleefd, bijvoorbeeld of de bewakingsagent zijn identificatiekaart correct draagt.

WANNEER IK DE ONDERNEMING VERLAAT:

moet ik mijn identificatiekaart en uniform binnen de 5 dagen aan de werkgever terugbezorgen.

UITVOERINGSBESLUITEN EN ANDERE REGELS

Deze brochure gaat enkel over de bepalingen die volgen uit de nieuwe wet private veiligheid.

Naast de wet zijn er nog vele uitvoeringsbesluiten (waarvan de meeste, op het moment van het uitbrengen van deze brochure, nog moeten gepubliceerd worden) die mee gestalte geven aan de uitvoering op het terrein.

Tenslotte bestaan er nog verschillende andere regels i.v.m. lonen en premies, uurroosters, overname werven, ...

Deze regels zijn terug te vinden in sectorale CAO's, bedrijfs-cao's en het arbeidsreglement van het bedrijf waarvoor je werkt. Voor meer info kan je richten tot de vakbonden.

Voor bewakingsondernemingen zijn het de sectorale regels van paritair comité 317 die van toepassing zijn. Voor interne bewakingsdiensten zijn het de sectorale regels van het paritair comité waaronder de onderneming, waarbinnen men actief is, valt.

MEER INFORMATIE...

De wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid:
www.ejustice.just.fgov.be/doc/rech_n.htm

De cao 89 uitgangskontroles van 30 januari 2007:
www.cnt-nar.be/Cao-lijst.htm

Website IBZ Veiligheid en Preventie:
www.vigilis.be

Fonds voor Bestaanszekerheid Bewaking:
www.fseg-fbzb.be

Beroepsvereniging van bewakingsondernemingen:
www.apeg-bvbo.be/home/

Beroepsvereniging voor interne bewakingsdiensten:
www.psavzw.be/home/

Vakbonden:
Algemene Centrale van het ABVV: www.accg.be
ACV Voeding en Diensten: www.acv-voeding-diensten.be
ACLVB: www.aclvb.be/nl

Gecodificeerde wetgeving Codex Private Security:
www.politeia.be/nl-be/book/codex-private-veiligheid-zonder-abonnement/15993.htm